

Čtení ke kafi

Letos uplynulo 70 výročí od konce II. světové války. I my jsme doma vzpomínali, tak jsem se rozhodla, že se podělíme o takový příběh obyčejných lidí z konce války. Příběh je od mé babičky Ludmily Dočkové. Posuďte sami, jak lidé prožívali konec zlých bojů a příchodu tolik očekávaného míru.

Bylo jaro roku 1945. Druhá světová válka již řádila šestým rokem. Rádiové zprávy z ciziny sice již oznamovaly, že se blíží konec, ale lidé tomu nevěřili. Vojska Rudé armády od východu a Americká armáda od západu osvobozovala další území od nacistické německé nadvlády.

I u nás v Olšanech lidé netrpělivě vyhlíželi konec války, ale zároveň měli obavy z případného střetu s vojsky. Začali si budovat kryty – bunkry v lesích v opuštěných kamenolomech. Do vykopaných jam schovávali potraviny jako mouku, sádlo a cukr. Dodnes můžete v lesích spatřit tyto pozůstatky jakýchsi bunkrů.

Koloběh života však šel dál válka neválka a v domečku na konci vesnice již téměř v lese prožívali mladí manželé těžké chvíle, každým dnem očekávali narození svého prvního dítěte. Těžké chvíle vlastně prožívali po celou válku. Často k nim přicházeli z lesa partyzáni s prosbou o potraviny, teplé oblečení, svíčky či sirky. Dělali, co mohli, ale ty obavy, že budou prozrazeni gestapu, byly veliké.

A tak v prvních dubnových dnech se v této chaloupce narodilo děvčátko – Hanička a do dvou týdnů byla fronta tady. Zbytky německé armády táhly k Pístovicím a k Bukovince. Od Pozořic se lesem blížila Ruská armáda. Rachot kulometů se ozýval a kulky z pušek svištěly nad domy. Všichni lidé se třásli strachem. Mladá maminka popadla děvčátko zabalené do peřinky a utíkala s ním k tetičce Gustýnce na opačný konec vesnice do úkrytu. Tam setrvaly, až fronta přešla.

Na jiném konci vesnice na Příhonu se koncem března narodil chlapeček Jeníček. Maminka byla po porodu moc nemocná, takže byla upnutá na lůžko. I oni si dělali těžkosti, kam půjdou do úkrytu, copak můžou i s postelí? Snad nebude tak zle, uklidňoval tatínek ostatní členy rodiny a zůstali v domě.

Dne 28. 4. 2015 přijela kolona Rudé armády do Olšan. Důstojníci na koních, vojsko povozy s potravinami, šatstvem a střelivem, prádelna a polní kuchyň. Ubytovali se po jednotlivých domech. Tam, kde byl průjezd, dali vojáci povozy, koně přivázali ke stromům. Jeden důstojník přišel do kuchyně k rodičům chlapečka Jeníčka a zřídil si tam jakousi kancelář. Na stole něco psal, hledal v mapách a dělal náčrty postupu fronty. Mezi kuchyní a pokojem byly prosklené dveře. I ptal se důstojník „Što tam?“

Nakukoval a viděl v posteli maminku s měsíčním děťátkem, do očí mu vstoupily slzy. Snad při vzpomínce na domov tam daleko na východě. Vyzul si těžké boty, svlékl uprášenou vojenskou blůzu a tiše vešel do pokoje. Vzal

děťátko v peřince do náruče a chovaje ho, tiše mu pobrukoval asi nějakou ukolébavku. Po chvíli vrátil dítě zpět k ustrašené mamince. Při odjezdu povozil tehdy téměř desetileté děvčátko, již náctiletou sestřenicí na koni a věnoval jim prstýnek a pěkné sukně z vozu, který doprovázel frontu. A namaloval tehdy desetileté Lidušce do památníku prostý obrázek.

Víme však, že vedle radosti ze svobody přinášela fronta i stinné stránky. Zdaleka ne všichni občané měli dobré zkušenosti ze setkání s vojáky, zvláště některé ženy. Tyto prožitky bohužel vnesly chlad do srdcí mnohým lidem.

A dovětek tohoto příběhu...

Po 22 letech přišlo do obou domů oznámení, že Jan a Hana budou oddáni. A tak se dvě srdce, která začala tikat na sklonku války, rozhodla jít společnou cestou.

Toto je vzpomínka mé babičky. Bohužel pamětníci z tohoto světa odchází a tak je škoda, že pomalu ani nevíme, jak to doopravdy bylo. Takže pokud máte doma nějakou tu babičku či dědečka nebo maminku či tatínka, poslouchejte. Jejich vzpomínky a moudro je výsadou starých a zkušených. Ono totiž být chytrý a moudrý je rozdíl. Ta moudrost je o rozvaze, o radě a zkušenosti, mírnosti a lásce k bližnímu – je to, co člověk hledá a učí se celý život. Je to důležité pro další život a vývoj samotného člověka. Najděte si na sebe čas, nikdo totiž neumí tak krásně vyprávět, jak naše babičky a dědové.

Ing. Eva Modlitbová

Obrázek z památníku